

UMC Utrecht

What's hot, what's not

NLA Lipidendag 2018

Jan Westerink, internist-vasculair geneeskundige

Vasculaire Geneeskunde
UMC Utrecht

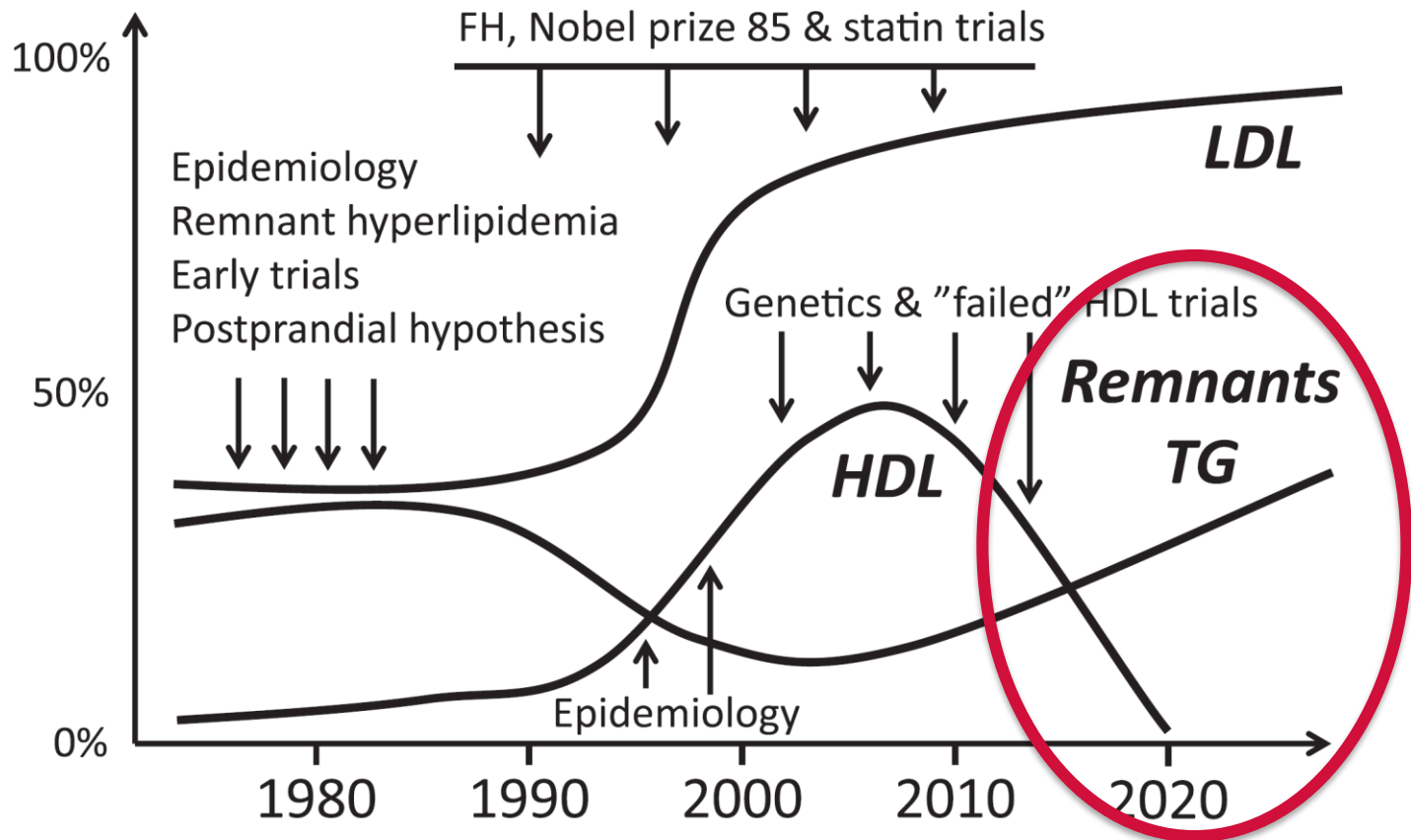
Disclosures voor deze presentatie

(potentiële) belangenverstrengeling	Geen
	(Lokale PI voor PROMINENT in UMCU)

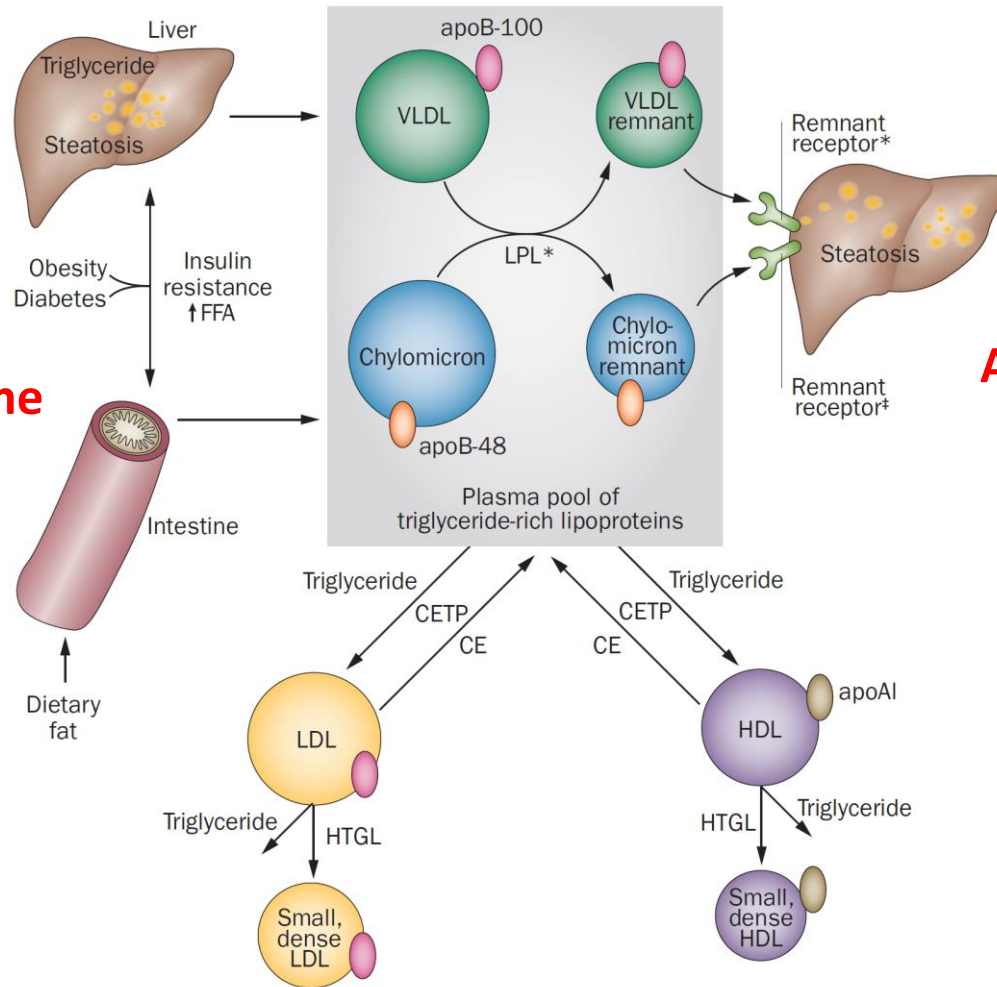
Triglyceride Rich Lipoproteins (TRL) zijn hot

Clinical focus on lipoproteins for ASCVD prevention

Het ontstaan van TRL

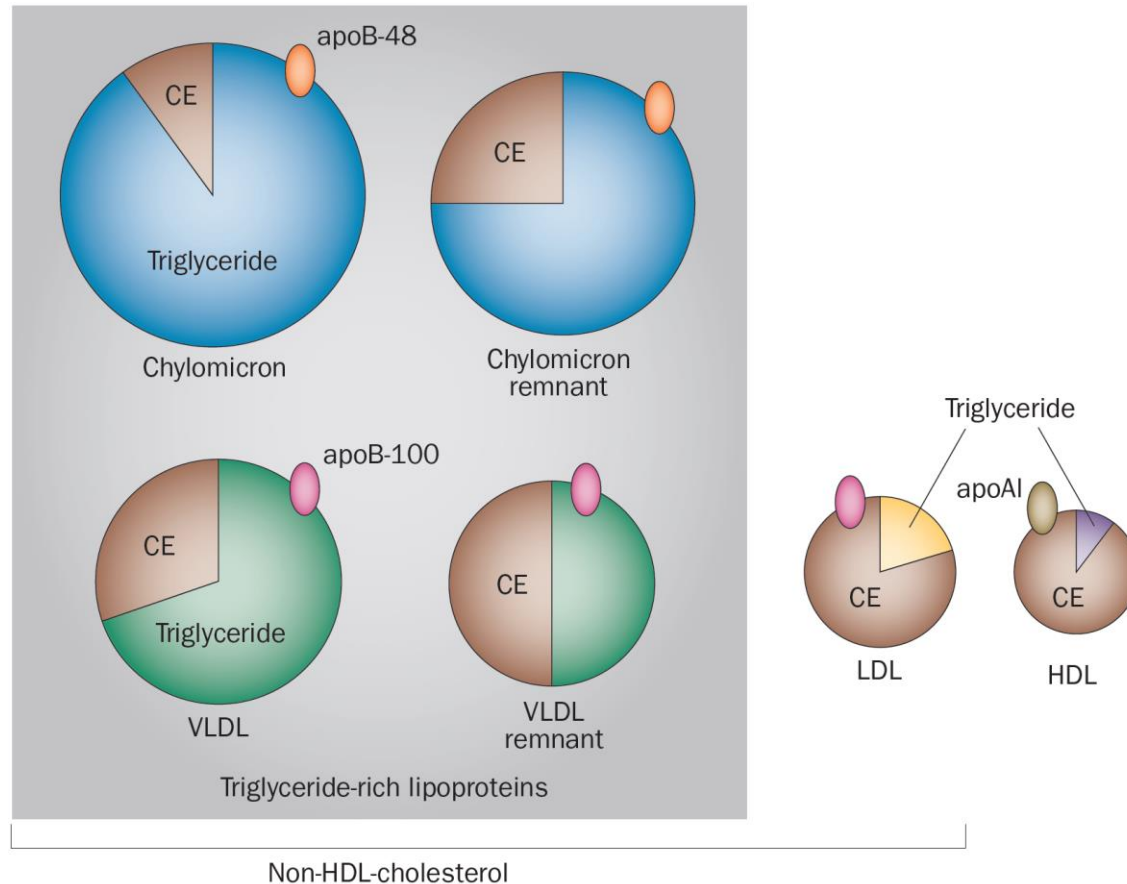
**Toegenomen
productie en opname**

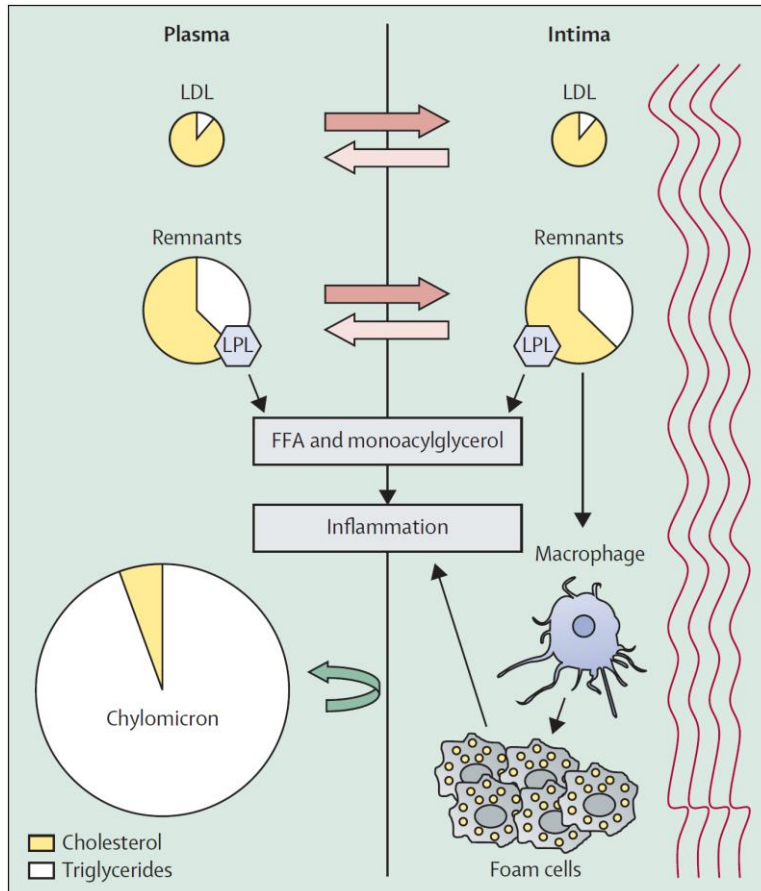
Afgenomen klaring

TRL is een verzameling deeltjes

TRL: Inflammatie & Atherosclerose

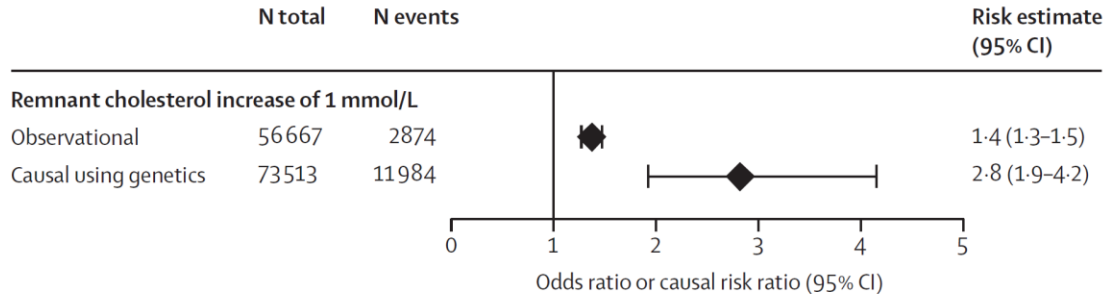

- VCAM-1 expressie met monocyte adhesie
- Permeabiliteit ↑
- Lokale inflammatie door FFA's uit lipolyse
- Foam cell formatie

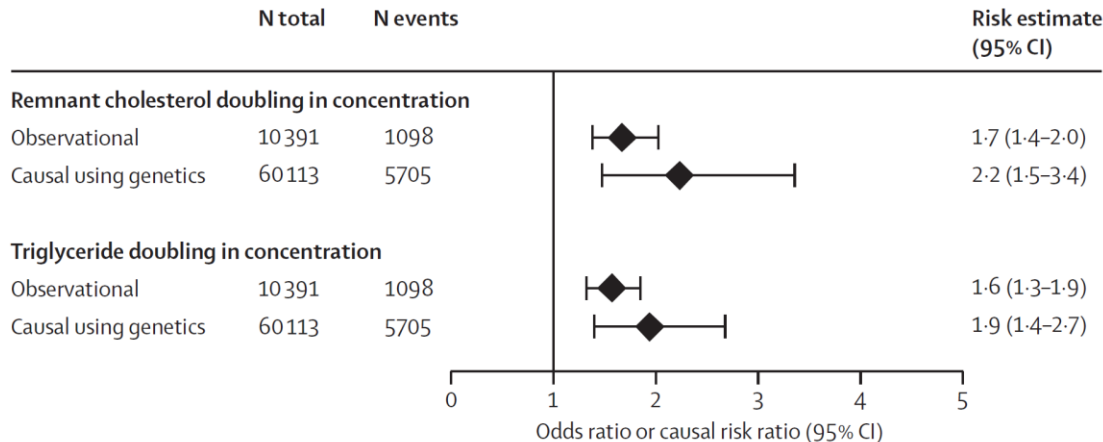

TRL zijn causaal in het ontstaan van HVZ

Ischaemic heart disease

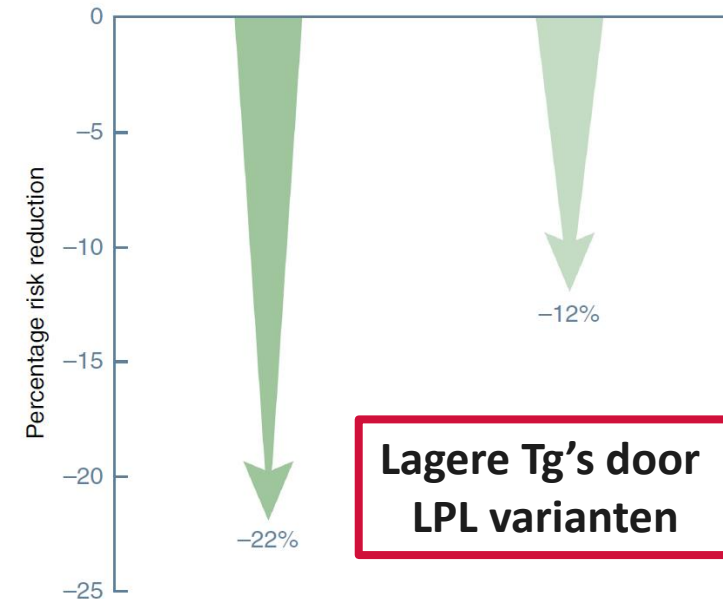
Myocardial infarction

Coronary heart disease

Diabetes

**Lagere Tg's door
LPL varianten**

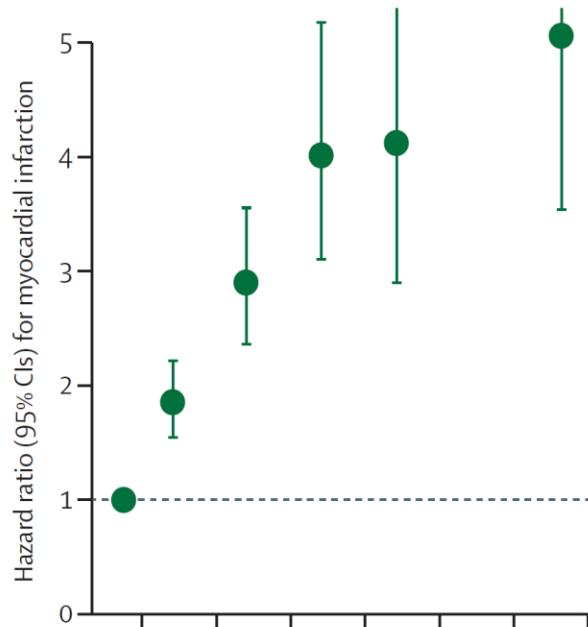
Triglyceriden in cohorten

Copenhagen City Heart Study and Copenhagen General Population Study

Myocardial infarction

N=96 394 (events=3287)

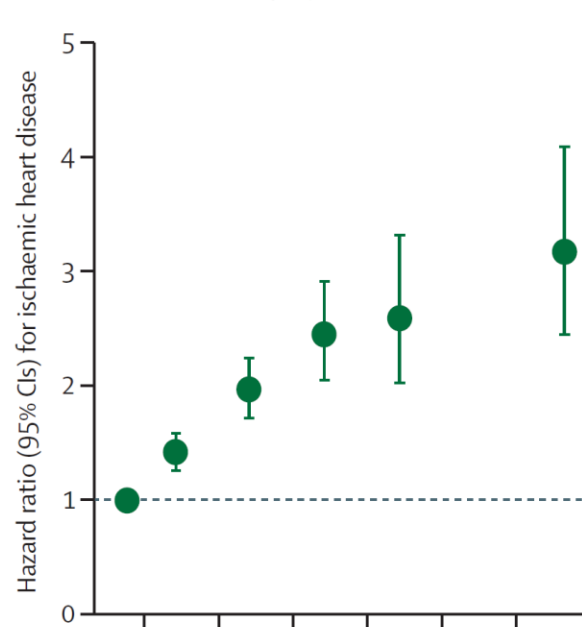
Median follow-up 6 years

Ischaemic (=coronary) heart disease

N=93 410 (events=7183)

Median follow-up 6 years

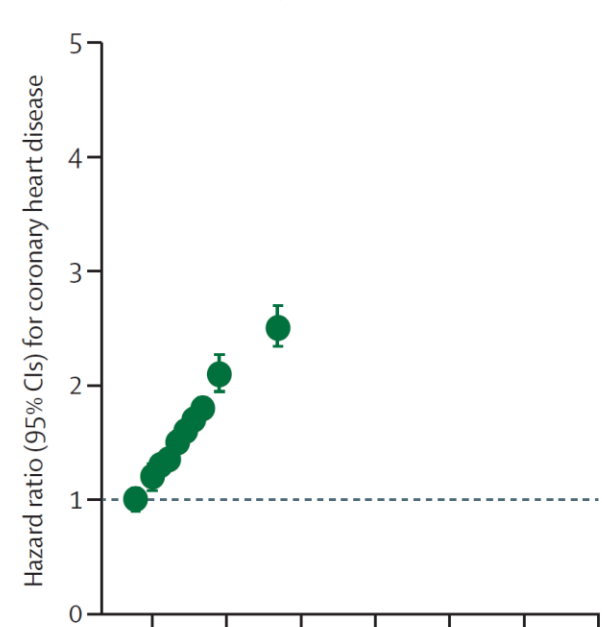

Emerging Risk Factors Collaboration

Coronary (=ischaemic) heart disease

N=302 430 (events=12 785)

Median follow-up 8 years

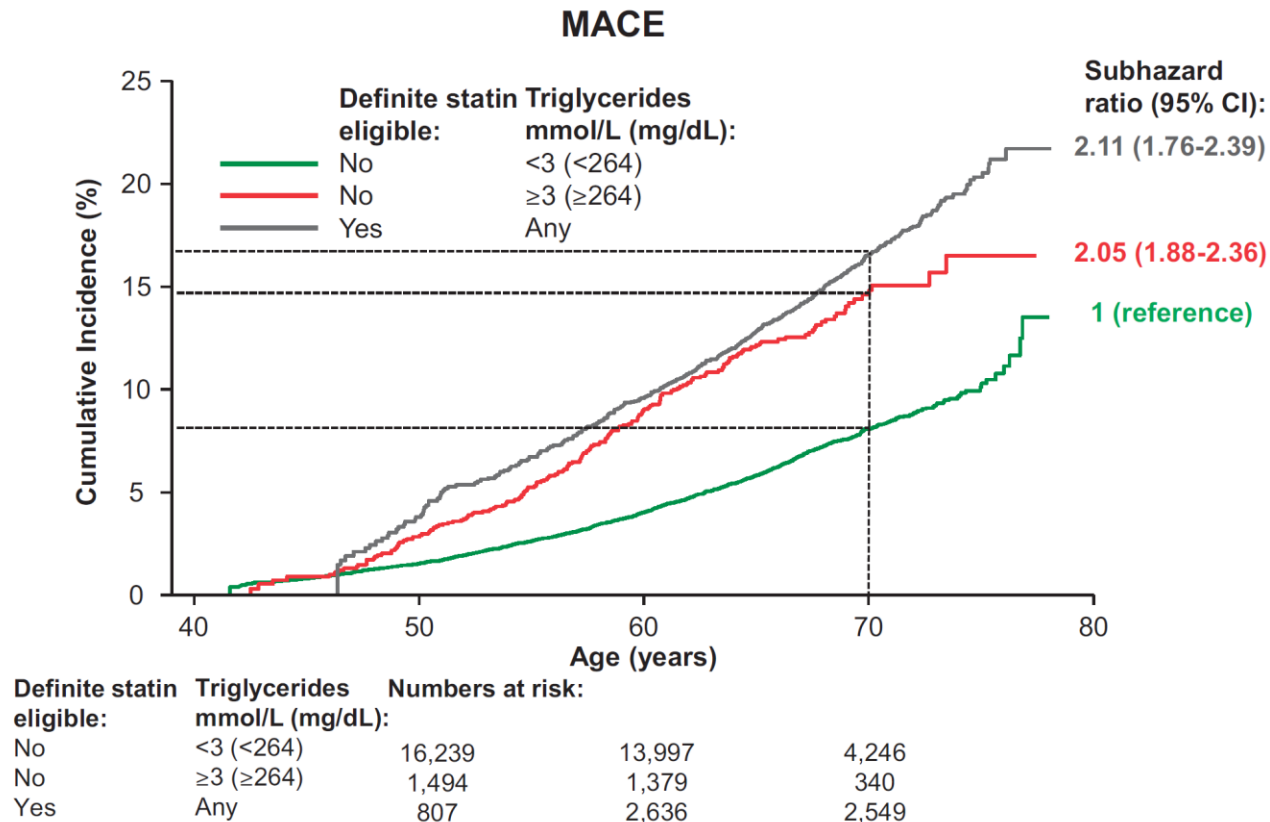

In cohorten zijn hogere (niet nuchtere) triglyceriden een risicofactor voor HVZ

Hypertriglyceridemie als SCORE modulator?

Mensen met een laag SCORE risico maar met Tg >3 mmol/L hebben een even grote kans op MACE als mensen met een hoog SCORE risico

Tussenstap 1

Triglyceriden rijke lipoproteïnes hebben een **causale rol** in het ontstaan van hart- en vaatziekten

Triglyceriden rijke lipoproteïnes vormen daarmee een mogelijke verklaring voor het **residual risk** gezien na adequate LDL-verlaging

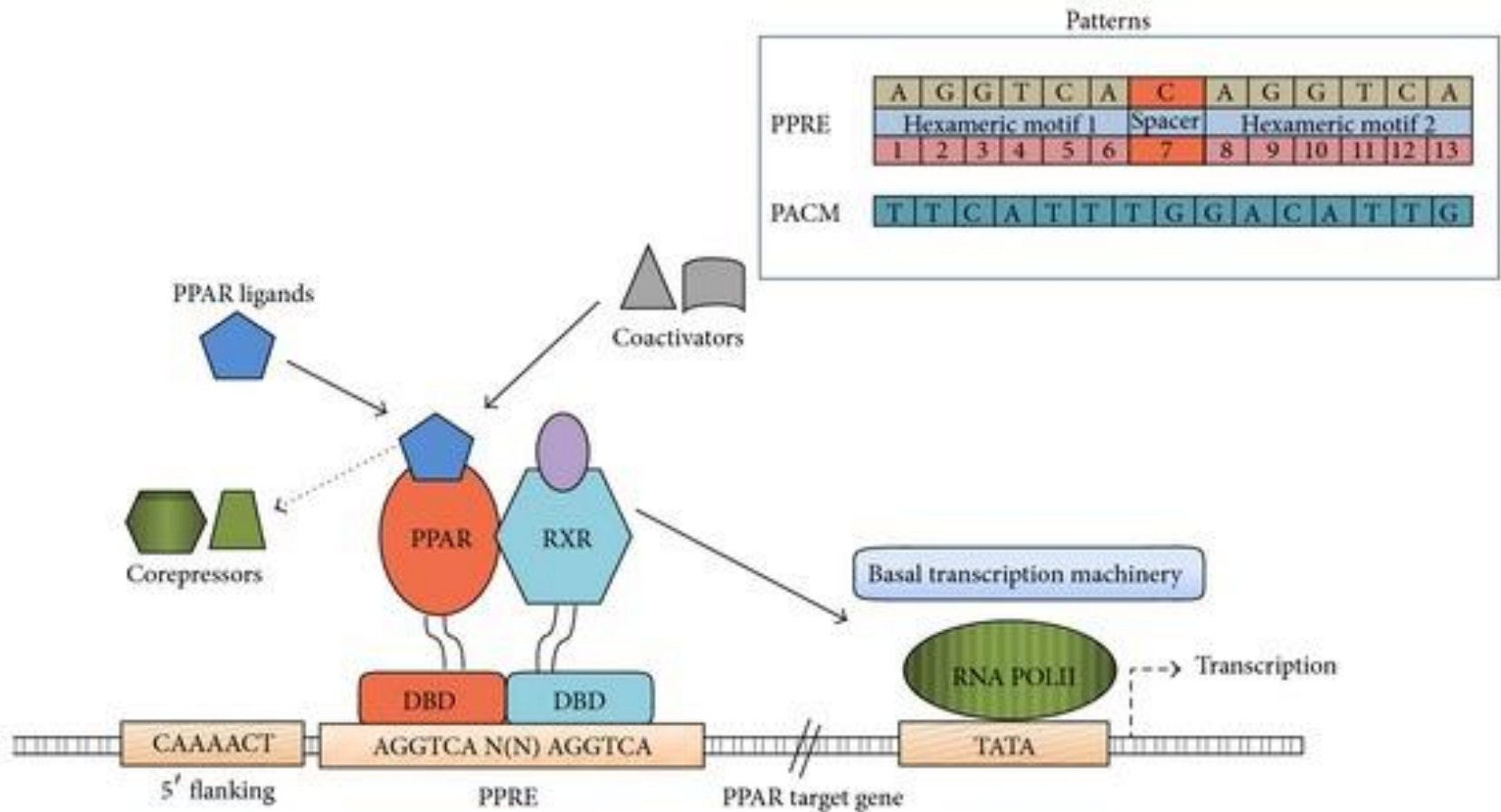
Peroxisome proliferator-activated receptors

- **PPAR - Antiek HHS - VA-HIT - BIP**
- **PPAR - Vintage PROactive - FIELD -ACCORD**
- **PPAR - Modern IRIS - PROMINENT**

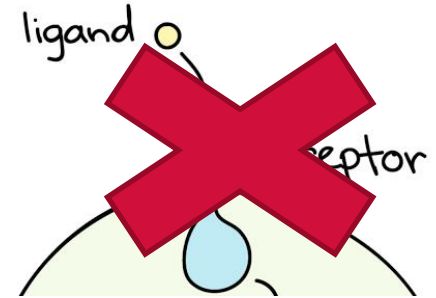
Veraf is dat wat gebeurd is. Het zit heel diep: Wie kan het terugvinden? (Prediker 7:24)

PPAR, RXR, PPRE...

PPAR

- PPAR's zijn **kernreceptoren**
  - Transactivatie en meer transcriptie van doel genen
  - Transrepressie en minder transcriptie van doel genen
- Elk endogeen of exogeen ligand geeft een **eigen vormverandering van een PPAR**
- Vormverandering geeft **specifieke binding van co-activatoren**
- Co-activatoren en co-repressoren zorgen voor **(weefsel)specifieke effecten**

En dat kan problemen geven: IRIS

Bone fracture†	99 (5.1)	62 (3.2)	0.003
Heart failure‡	51 (2.6)	42 (2.2)	0.35
Other§	2 (0.1)	1 (0.1)	0.50
Other adverse event			
Bone fracture¶	133 (6.9)	94 (4.9)	0.008
Heart failure¶	29 (1.5)	32 (1.7)	0.70
Weight gain			
>4.5 kg	1013 (52.2)	653 (33.7)	<0.001
>13.6 kg	221 (11.4)	88 (4.5)	<0.001
Edema	691 (35.6)	483 (24.9)	<0.001
Shortness of breath	342 (17.6)	292 (15.1)	0.03
Alanine aminotransferase >ULN	26 (1.3)	59 (3.0)	<0.001
Macular edema	3 (0.2)	2 (0.1)	0.66

Pioglitazone (ligand voor PPAR- γ) bij patienten met TIA/CVA en insuline resistentie

PPAR

	Lokalisatie	Regelt
PPAR- α	Lever Nier Hart Spier Vaatswand	Inflammatie (NF- κ B repressie) Lipiden (ApoA1, ApoA2, ApoA5, ApoCIII, LPL, SR-B1, ABCA1, ABCG1) Glucose metabolisme? Thrombose
PPAR- β/δ	Overall	
PPAR- γ	Adipocyten Macrofaag Colonepitheel	FFA opname adipocyten Adiponectin productie Glucose metabolisme

Wat mag je verwachten van een fibraat?

- Meer LPL activiteit
- Verminderde VLDL productie
- Verbeterde opname LDL in de lever
- Daling TRL en stijging HDL
- Kleine daling Lp(a)?
  - Lp(a) kan ook op TRL zitten
  - PPARa -> FXR -> verminderde Lp(a) productie

Fibraten (PPAR- α agonisten) meta-analyse

	N fibraat	N placebo	RR	CI	
MACE	1355/9975	1515/9969	0.90	(0.82-1.00)	P=0.048
MI	1871/21503	2681/23164	0.87	(0.81-0.93)	P<0.0001

Klein effect wat getrokken wordt door de oudere studies in het pre-statine tijdperk?

Fibraten eindpunten studies

		Fib	Duur (jr)	RR
HHS 1987	n-HDL>5.2 Geen CHD Man	Gem	5.0	-34%*
VA-HIT 1999	HDL<1 CHD Man	Gem	1.8	-22%*
BIP 2000	MI/AP m/v	Beza	6.2	-7.3%
FIELD 2005	DM2 m/v Statine?	Feno	5.0	-11%
ACCORD 2010	DM2 CVD/RF++ Simva+ m/v	Feno	4.7	-8%

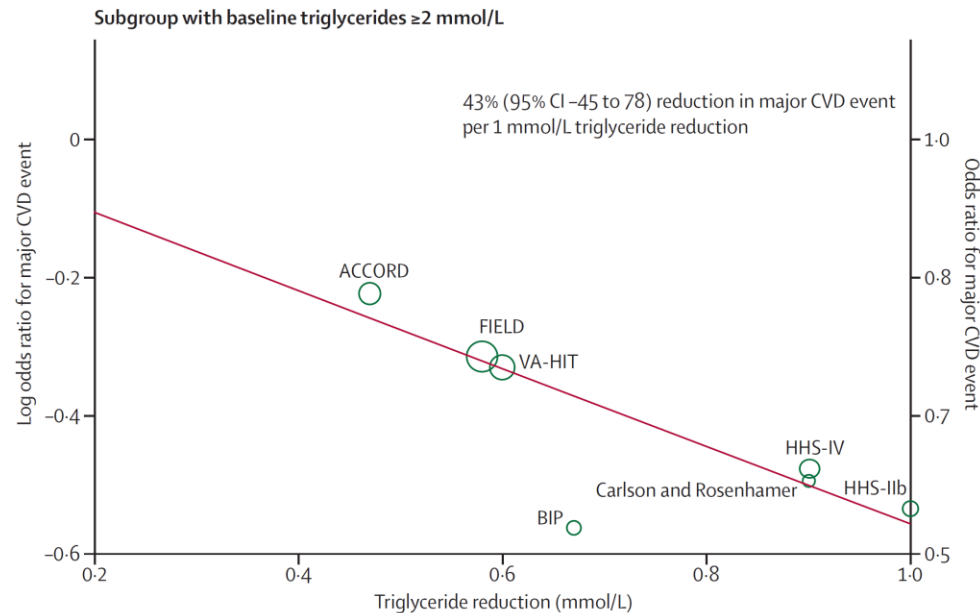
Lange termijn follow-up

			Extra		
ACCORDION	Dyslipidemie +	MACE	~5 jaar	0.73	(0.56 – 0.95)
	Dyslipidemie -	MACE	~5 jaar	0.99	(0.86 – 1.13)

Winst in subgroep met dyslipidemie blijft behouden! (legacy effect)

Dosis response curve

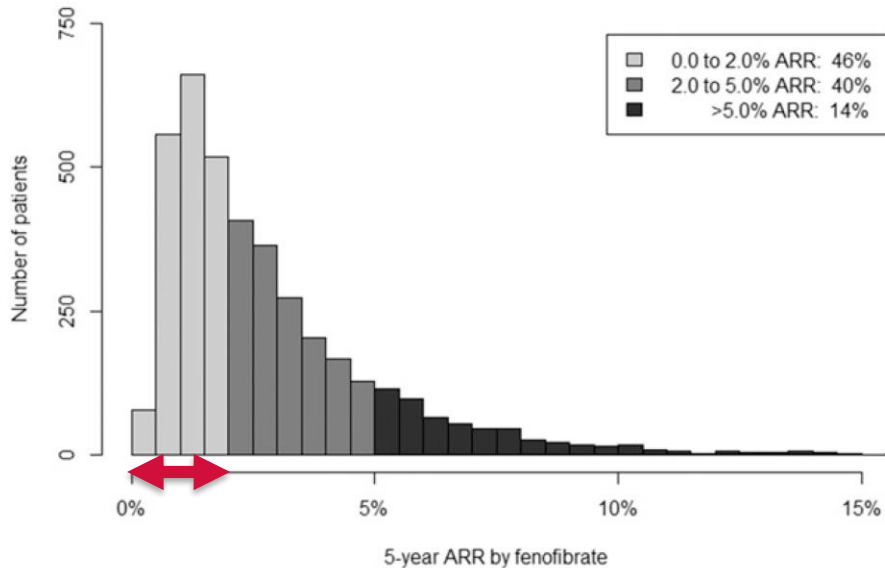
Meta-regressie	Studies	Schaal	
LDL	7	Per 0.1 mmol/L verschil	0.98 (0.95 – 1.00)
HDL	7	Per 0.02 mmol/L verschil	0.97 (0.92 – 1.01)
Tg	10	Per 0.1 mmol/L verschil	0.95 (0.90 – 0.99)
Totaal Chol	10	Per 0.1 mmol/L verschil	0.97 (0.91 – 1.02)

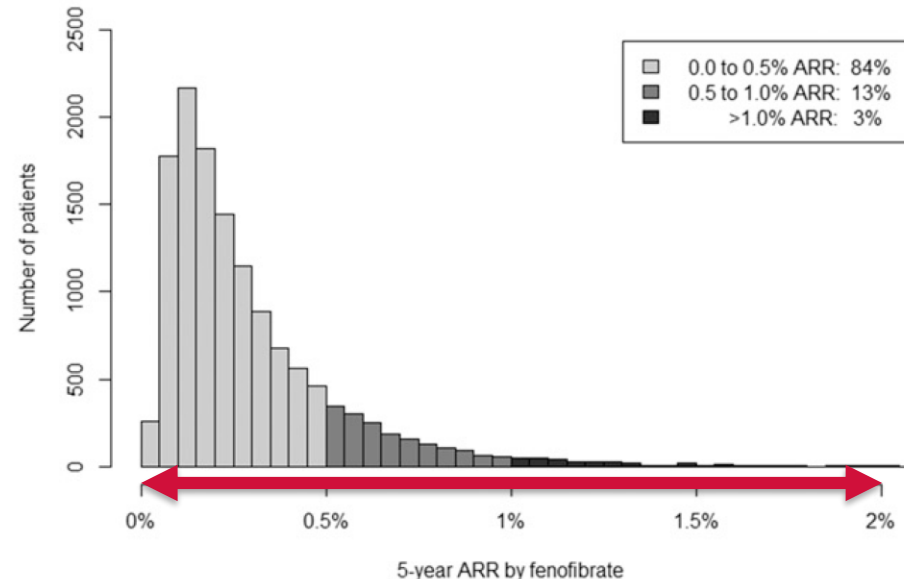
Fibraten voorschrijven met precisie

Patients with dyslipidemia

Patients without dyslipidemia

Absolute winst van fenofibraat behandeling berekenen
Niet iedereen met een dyslipidemie heeft een hoge 5-jaars ARR!

Tussenstap 2

PPAR- α agonisten **verbeteren het lipidenprofiel**

PPAR- α agonisten verlagen de kans op hart- en vaatziekten met name in **patiënten met een dyslipidemie**

PPAR- α agonisten gaan gepaard met **bijwerkingen:**
(spierpijn (in combinatie met statines), GI klachten en
(reversibele) nierfunctiestoornissen

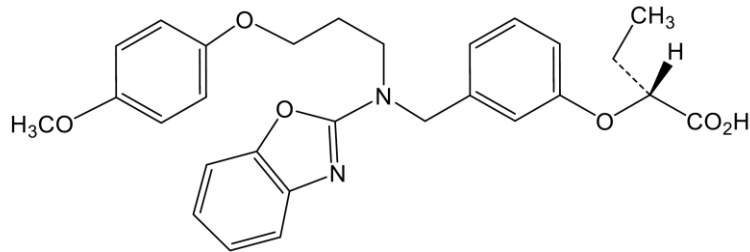

SPPARM: Selectieve PPAR Modulator

- **Achterliggende logica**
  - Meer van het gewenste effect (Effectiever?)
  - Minder van het ongewenste effect (Veiliger?)
- **Toepasbaar voor alle PPAR**

Pemafibraat: SPPAR- α -M

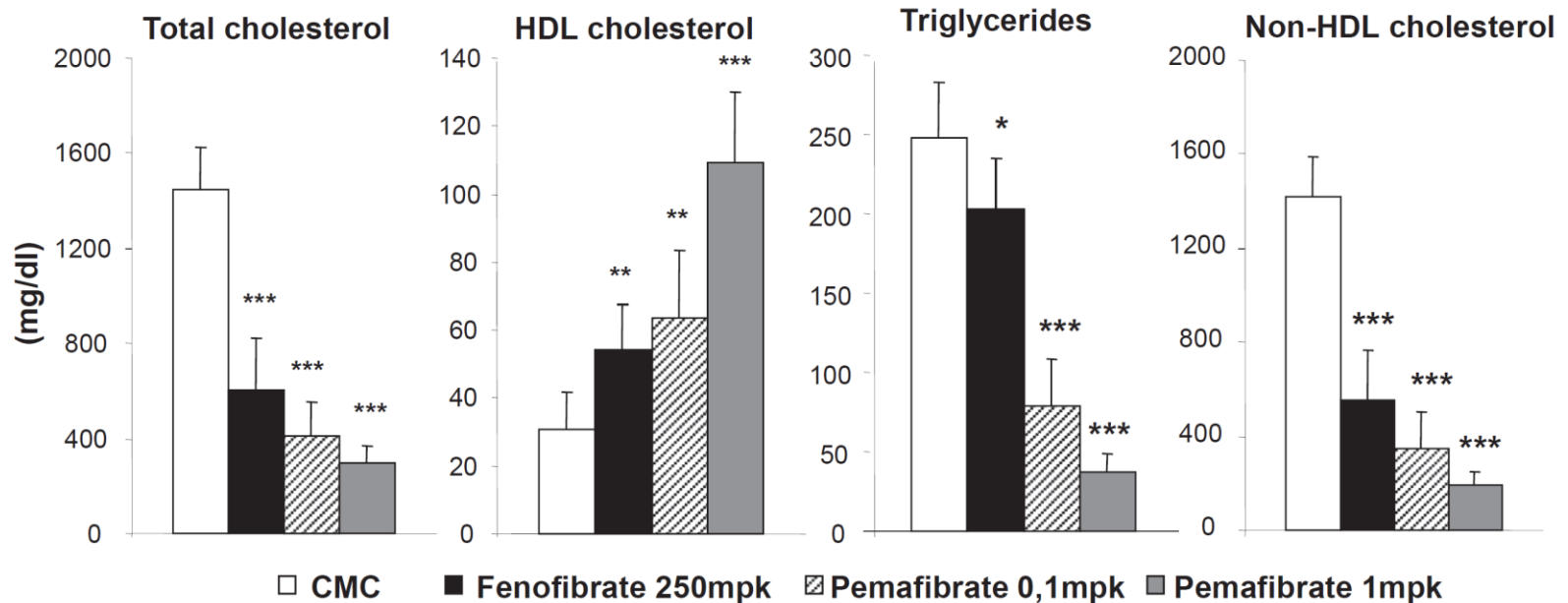
<i>In vitro</i> activity	α	γ	δ
Compound	h-aEC ₅₀	h-gEC ₅₀	h-dEC ₅₀ (mM)
Fenofibric acid*	30	300	i. a. **
Bezafibrate *	50	60	2.0
Pemafibrate	0.00080	4.3	9.0

- **Effectiever**
>2500 x potenter dan fenofibraat
- **Specifieker (Veiliger?)**
>5000x grotere activiteit op PPAR- α dan op PPAR- β/δ of PPAR- γ
- **Behouden anti-inflammatoire werking**

Pemafibraat in muizen

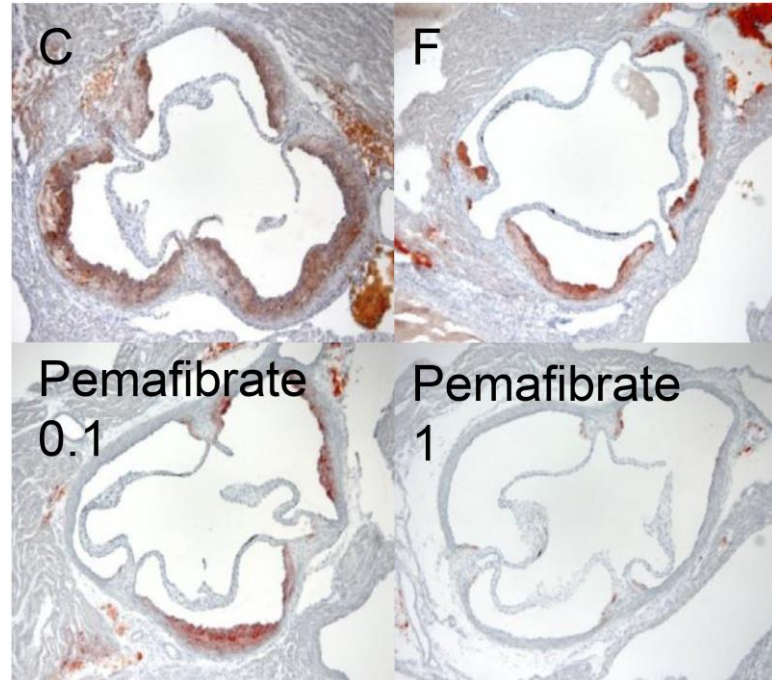

Pemafibraat heeft een fibraat-like effect op lipiden in de muis

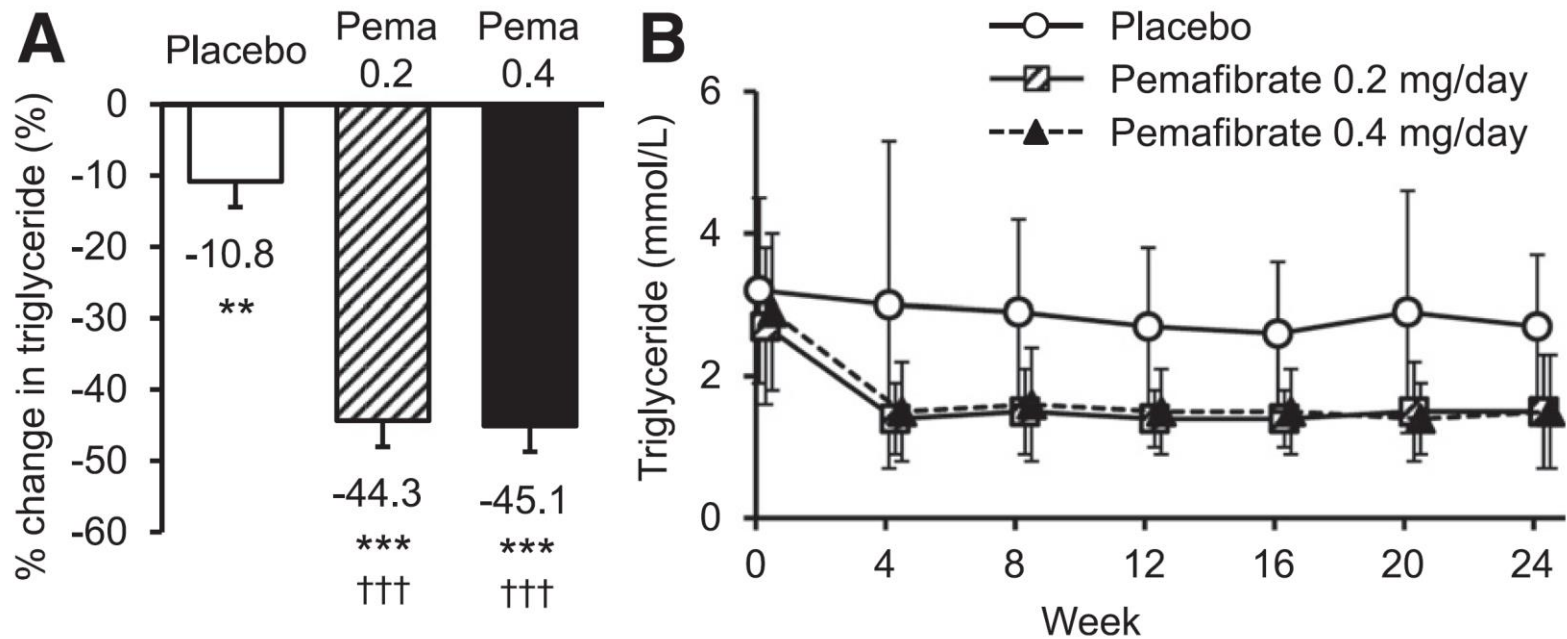

Pemafibraat in muizen

- Macrofagen
  - Minder inflammatie
  - Meer efflux naar HDL
- Meer apo-A1 en HDL
- Minder atherosclerose

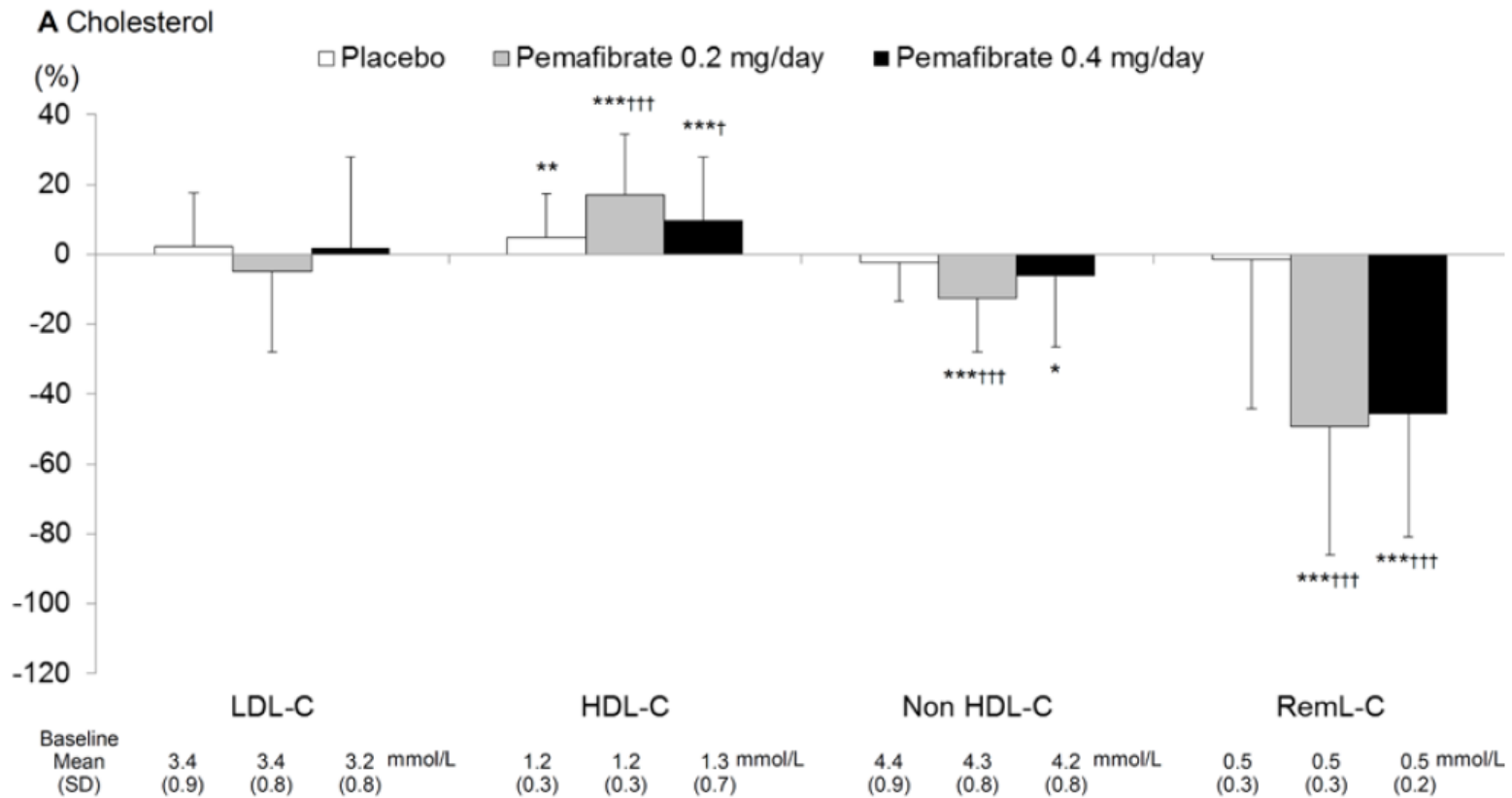
Pemafibraat bij DM2

Patiënten met goed gereguleerde type 2 diabetes met hooguit dieet of gering SU en een nuchter Tg>1.7 mmol/L

Pemafibraat bij DM2

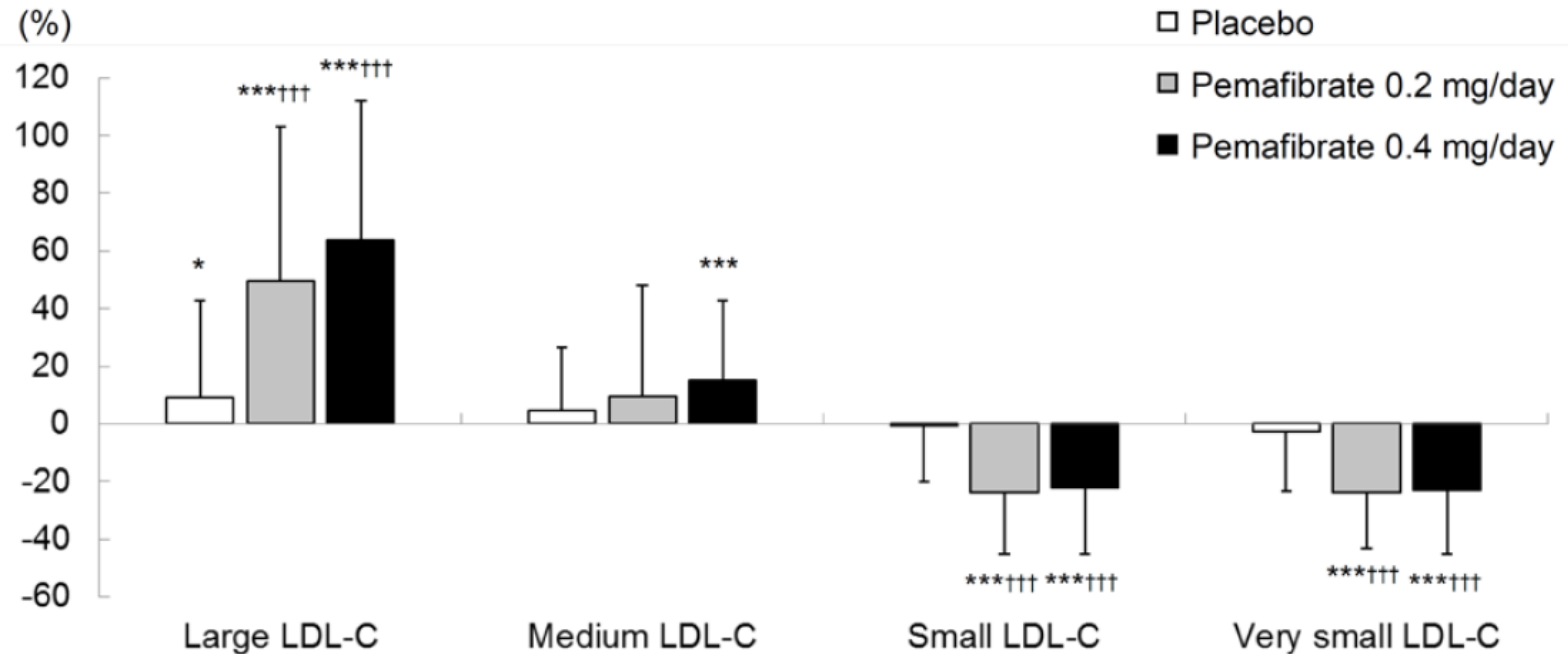

Gunstige veranderingen in LDL-subfracties

Pemafibraat bij DM2

A LDL-C subclass

Gunstige veranderingen in LDL-subfracties

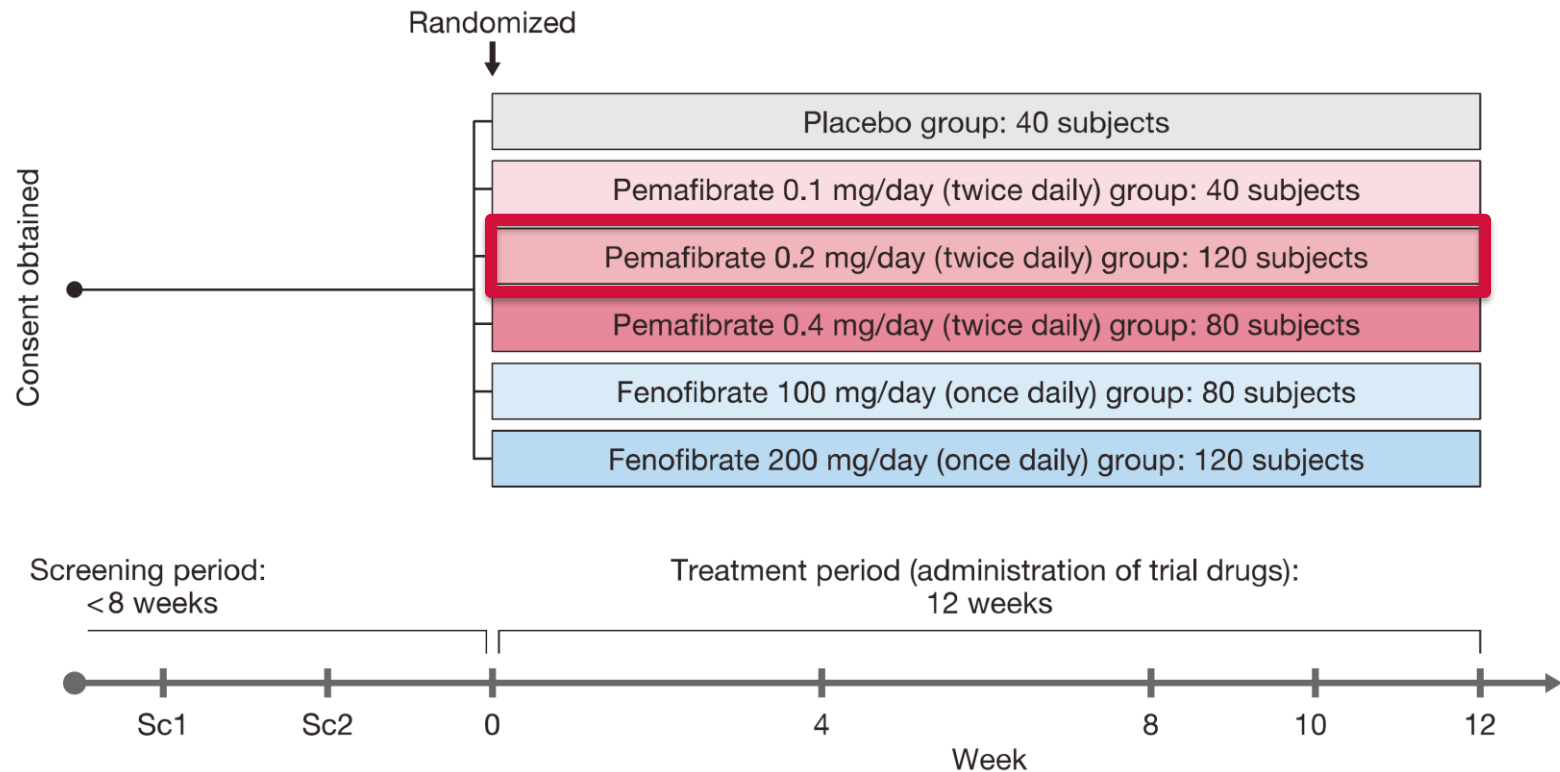
Pemafibraat bij DM2

	Post-hoc analysis of the present study		
	Placebo	Pemafibrate 0.2 mg	Pemafibrate 0.4 mg
	<i>n</i> =57	<i>n</i> =54	<i>n</i> =55
Serum creatinine >ULN	15 (36.1)	12 (22.2)	11 (20.0)
ALT >1.5x ULN	8 (14.0)	3 (5.6)	1 (1.8)

Niet meer bijwerkingen dan placebo bij gebruik van pemafibraat

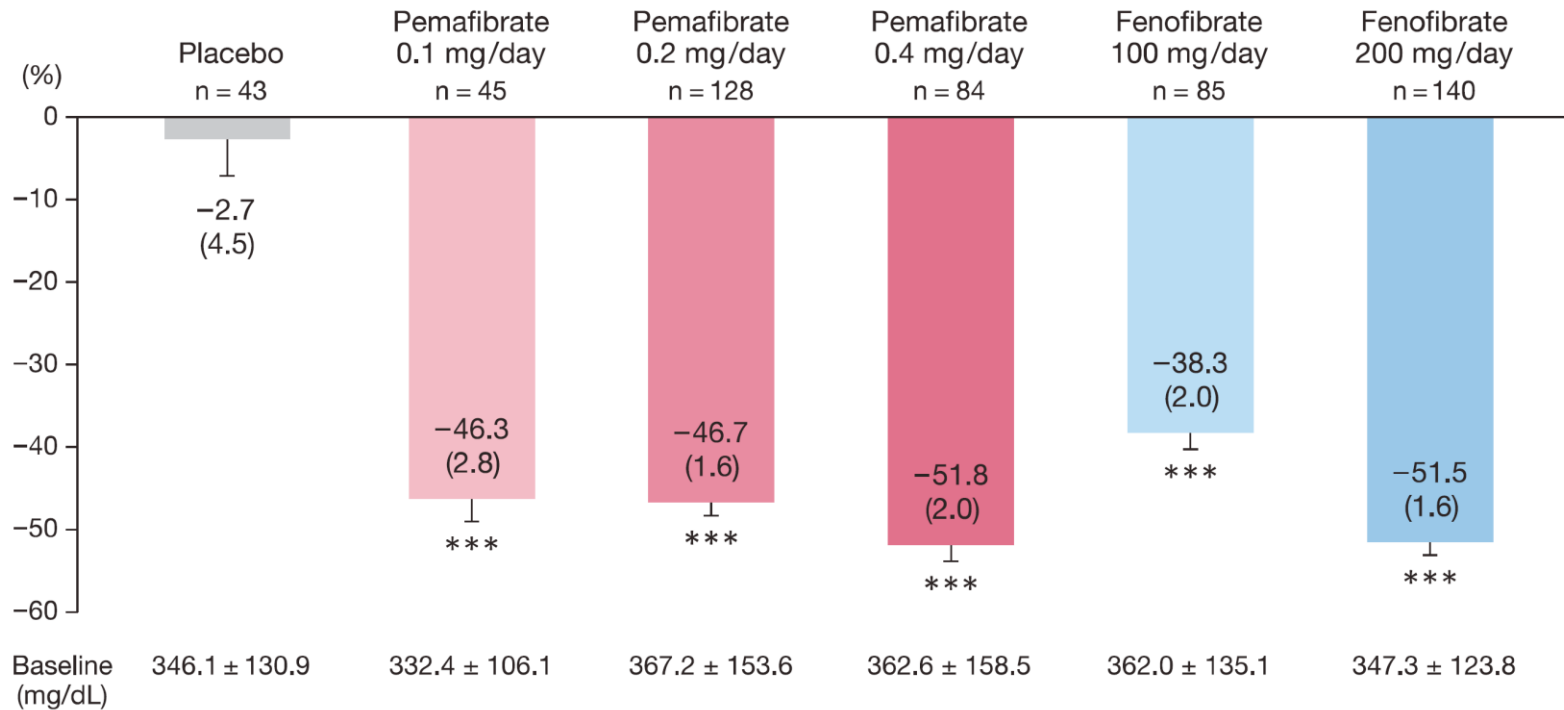
Pemafibraat vs Fenofibraat

Pemafibraat vs Fenofibraat bij hoog Tg/laag HDL zonder statine

Pemafibraat vs Fenofibraat: Triglyceriden

Kleiner effect pema op: HDL↑, TC↓, non-HDL↓, apoB↓

Groter effect pema op: LDL ↑

Pemafibraat 2 dd 0.2 mg ≈ Fenofibraat 1 dd 200 mg

PROMINENT STUDY

Pemafibrate to Reduce Cardiovascular Outcomes by Reducing
Triglycerides IN Patients with Diabetes

CENTER FOR CARDIOVASCULAR
DISEASE PREVENTION

QuintilesIMS™

Laatste stap

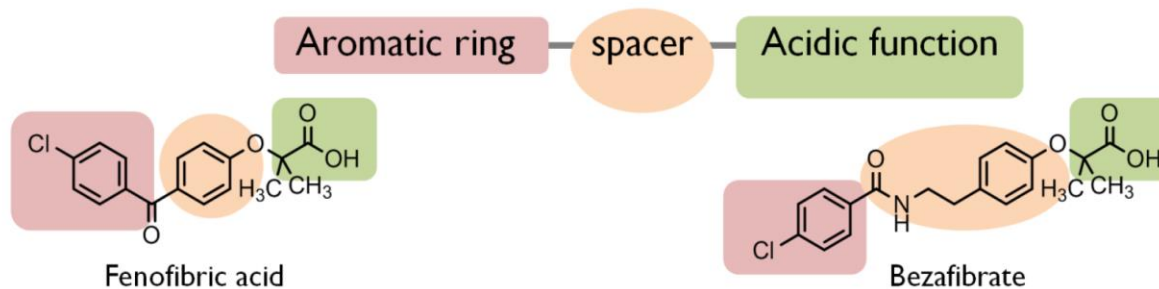
Pemafibraat biedt SPPAR- α -modulator

- Effectieve(-re???) verlaging van TRL
- Minder bijwerkingen dan een fibraat

PROMINENT biedt

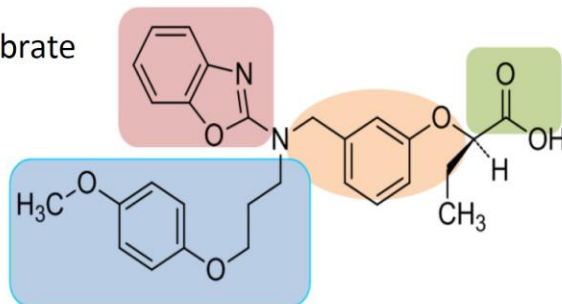
- Een antwoord op de specifieke vraag van TRL verlaging
- Een verdere verlaging van het residual risk?

Benzoxazole ring contributes high potency

Pemafibrate

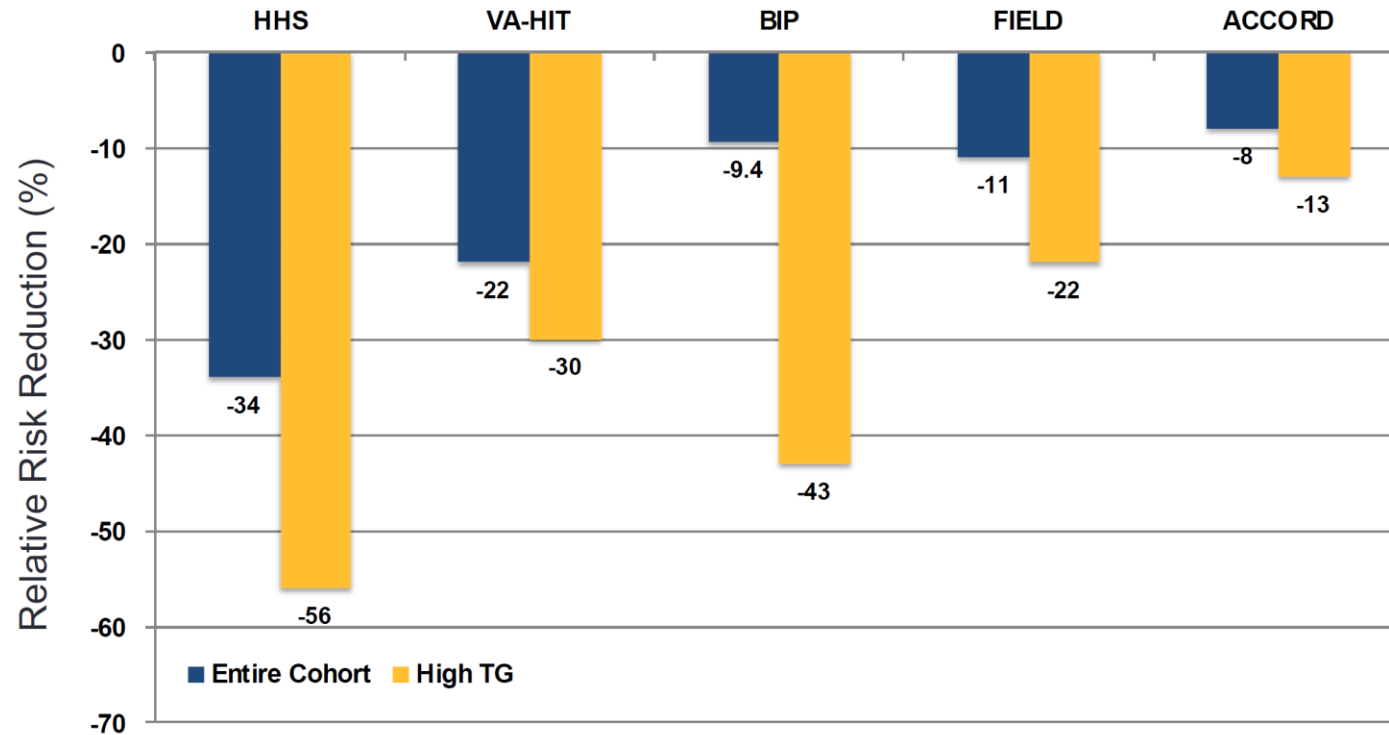
The side chain contributes high PPARα selectivity

In vitro activity α γ δ

Compound	h-aEC ₅₀	h-gEC ₅₀	h-dEC ₅₀ (mM)
Fenofibric acid*	30	300	i. a. **
Bezafibrate *	50	60	2.0
Pemafibrate	0.00080	4.3	9.0

Study Duration	5.0y	5.1y	6.2y	5.0y	4.7y
No. Cohort (TG)	4081 (1046)	2531 (788)	3090 (459)	9795 (2517)	5518 (1822)
Baseline TG (mg/dl)	176 (≥ 204)	161 (> 180)	145 (≥ 200)	154 (≥ 204)	162 (≥ 204)
Baseline TG (mmol/l)	1.99 (≥ 2.31)	1.82 (> 2.03)	1.64 (≥ 2.26)	1.74 (≥ 2.31)	1.83 (≥ 2.31)

Triglyceriden niet behandelen is gevaarlijk

Estimated 10-year risk
(percent)

Cumulative
incidence

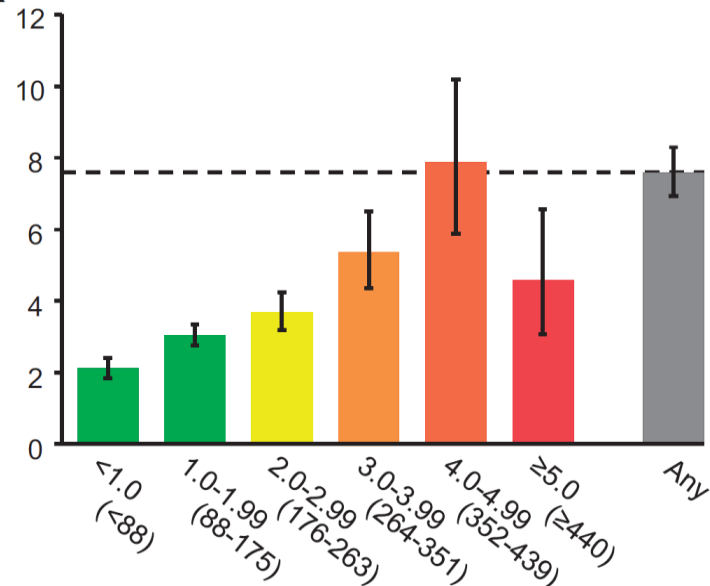
Triglycerides, mmol/L:
(mg/dL):

Definite statin eligible:

Individuals:

Total events:

Median age (years):

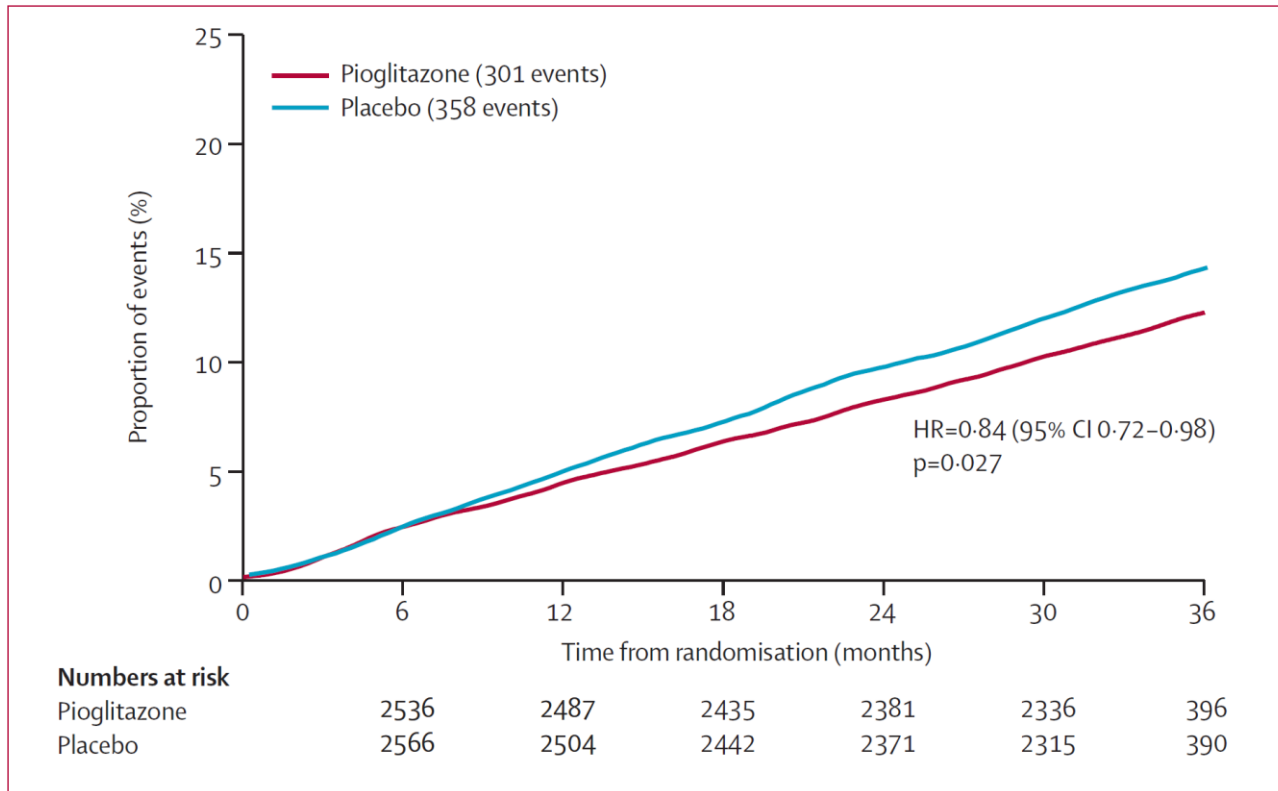
No

Yes

16,338	22,707	7,315	2,480	869	746	8,092
76	211	103	59	31	16	238
50	52	52	52	51	50	60

PROactive

Dormandy et al. Lancet 2005

